

یادداشت و چاشنی مجـوـر ... هزار نهم

خوندن و یـکی هـمـلایـان بـ کتـبی «فاتـه» نـوارانـم بنـوسـو کـیـز
مر دـست» ی چـای فایـق

تـکـستـکـ

کتـبـکـ پـک دت لـ پـنـجـا و دوو نژی زنجیر یی، جـگـگـکـی هـر یـک
لـ نژـکان چ لـ بنـچـ و بارگـی کتـبـکـ ناگـگـت، نوـسـر تـیـاـیـدا
نژـکان ی خـی دـنـوسـتـو، لـگـگـ هاودـم و هاوزـی خـی، بـنـوـی
فاتـه، نـو کـیـز سـفـیـستـ و واپـدـری خـی یـی نوـسـر، یـانـژی
دـمـاستـی نوـسـر و دـچـ بـگـز نـریت و خووی کـمـمـگا، بـ هـگـبـی
سـفـیـستـان و بـ تـیـرـیزـکردنی چـندین ووتـی مـولـانا و ئیـبن عـبـبـی
و اـبیـعـی عـدـوی.

یادداشت و چاشنی مجـوـر

یادداشت زاراو یـکی فارسیـه، لـ بـرامـبـریدا «بـیـر وـری، یـاد وـری»
بـکار دـبرـت. یادداشت و زیانـنامـ بـیـگرافیا، بـهـی نـزیکـان و
زـر جـار تـکـکـ دـکـرـن، لـگـگـنـو شـدا جـیا وازیان هـیـه، کـاتـک
یادداشت بـجـگـ لـو ی گـگـانـو کـی هـونـریـان یـه، تـا وـکوو ژانـر کـی
نـدـبـی دـربـکـو، نـو وـا دـبـت تـکـنیکـکی سـر بـخـیـان ی هـبـت و
لـگـگـ بـیـگرافیا لـک جـو بـنـو. کـم تـا زـر فـمـی یـالیزمی لـ
یادداشت زـا، بـ حـکـومی نـو ی نوـسـین هـیـچ کـات نـبـسـتراکتی
یـالیزمانـ نـدـواو، یادداشتیش کـ زـمـان و زمانـی نوـسـر و هـا
دـو دـبـت. دوو جـر بـیـر وـری هـیـه، «خودی و نـویدی»، یـا نـو وـتـا
نوـسـر لـ بار ی خـی و دـیـگـگـتـو یـا نـو وـانیدی، یادداشت وـکوو
مـان کـات و شوـن و ووداو و کاراکتـری هـیـه، وـلـ سنـوری
نـیـشـکردنی هـریـک لـم فـیـگـوـانـ لـووی چـندـتی و چـنـیـتی ناگات بـ
مـان.

نـتـبـایـگرافـی و بـیـگرافـی دوو فـرمـی نـدـبـی و کولتـووری
نژاوا یین و زیاتر لـ ناو نـدـبـیاتـی نژاوادا سـریـان هـدـاو،
بـایـخـیان پـدراو و گـشـیان سـندو و تا گـیـشتووه تـا نـاستـی جـر لـک
لـ نـدـبـی سـر بـخـه. نـتـبـایـگرافـی نوـسـین و ی خودیـه، کـچـی
بـیـگرافـی نوـسـینی نـویدی. سنـوری نـوانی نـم دوو ژانـر وون نیـه،

سردمکه وا دخوازمت ناوکه فم بتو ننتو، ووش زربى کات نازاد و سنورى دکه مانت د بزننت، چن دتوانرت سنورک ل نوان يادداشت و ژياننام دابنرت؟ نوسر ل کتبى فات نوارانم بنوسو کيژى مر دست، دربارى خى نئاخفت، بلکو ل ووانگى خى و فاتو و ب تککى نئاخفت، کواي «ن تباي گرافيا - يادداشت» و «بي گرافيا - ژياننام» ي!

فيلپ لژون، پسپى ندي ن تباي گرافى بمانى پناس دکات، بم شو يى خوارو:

«گ انو وى اوردو و پخشان ل لاي ن کسکى هقيقى ل بارى بوونى خى، ب تايدى ژيانى تاک کسى، يان وردتر، مژووى کساي تى خى بگوتو».

نم پناس ي، زياتر ب نوسينى يادداشتى خودي، و ل ب نويدش حوکم کانى است، ک دبت ب باي گرافى.

ن تباي گرافى ه ندى يالىستى ب اديک تدا ب هز، زرجار لگ دانپدانان سنوريان تک دبت ل بارى اشکاو گياندى ب ياميو، ن و خن يى ل ن تباي گرافى دگيرت، نوسر تنيا چيژ ل گ انو وى سرکوتن و لاي ن نرني کانى دبينت، وک ن وى ن و تنيا ب سرکوتن دروستيو، چشنى منى گوتو و ل «فات نوارانم بنوسو»، منى گوتو و - واتا نوسر ل سرت ژکانى خى و دگوت، خى و فات ب کماي سن، دواجار لم نوان دا نوسر منى نرجسيه ه د بثررت، فات د خات ب ردم ه يکى ژيانيو، گواي ه موو ن و خرانى فات ب ووى ک مگا ب يانى کردو و ب چاکى نم دگوتو و دواي دووسا ل غياي ن مدا فات سر ب ه و شو دکات، و ل هشتا مکو ک فات هستي ژوانى لان بت، چوون ن و باي خى پداو و ناکرت ه و ک موکوى بنوسرتو ل ن تباي گرافى نوسردا، نم وون ل کتا ژدا!

گر بمانوت ه موو ژکان، دابشى سر گوتار و يادداشت و قسى ژان بکين، دبت ب چشتى مجو و! چوارد ژم ر ه نى گوتارى ن و ندي تيايدا ب هز، هلى گ انو و تيايدا زر ب کالى د ر د ک و ت، ننگ د رکو و تن ک شى ل و پناو بت، کتبى ک ه نگرى شوناسى يادداشت، سربارى ن و چن د ژک قس کانى زر ساد و گشتى و ووشکن «ن ب ت ساد يى کى ب قو و اى» ب شو و زارى ه و ل رى پى دواو، تاو کوو استى ن و ساد يى، ب زمانى ندي و ناوچي بشارتو، ب نمون ل ژي چوارد يى م کاتک ل بازاي گورى سلمانى، لاي گى کاک ن حمدي شخ، چاوى ب فات د ک و ت،

هەر ئۆلۈندە لىسەر بلوزىكى نوسراۋ:- «دینی من بىگى نى و بىگى دینی من»، هەر خوڭنىرك بىر ئىم كىبى بىگىۋىت، دىزانىت سىفىستىك نوسىۋىتى و مەبەستى لى ئاۋىزىكى ئۆۋى دىقە خاۋىكى بى دىنى لازىم، «ئالان بىگى» جوانى نووسىۋى، كى دىقەت: «دىبى خوڭنىر بىۋى شىت بزانى، كى لىبارى جىهان نووسراۋى، بىم جىهانى ئۆۋى نىيى. بىگىۋى دىقەت كى جىهانى ئۆۋى بىت.»، نوسىر بىلانىداناچەت بىۋىت كىبىكى بى ھەموۋان سىرنىچ ىاكىش بىت، بىھەى بى ئايدىللىزا نەۋۋى تەكىست، تەنە ماىەى سىرنىچى گروپىك يا زىاتىر دىبىت، خوڭنىرىش ئۆۋى دىزانىت لى كوۋدا لىگى نوسىر ھاۋىايى، بىجىگى لىۋ خوڭنىرانى چەش بى كارى لىپەشۋى ئامانچى خوڭنىرۋىيان دىزانى، بىيى بى ئۆۋان دىشەت سادىكى بى قوۋى، بى فەمكى دىيارىكراۋ لى نمونەى شەۋۋىزى ھەۋلىرى، سىرنىجىان ىاكىشەت و ئارۋوۋى ئۆۋى جىهانى دىكات تىايدا ئىستاتىكا باۋادىستى.

فاتى ژنىك بى پەۋرى پىاۋسالارى

فاتى كىيى ۋىھا دىدوۋىت ئاخى ئۆۋى پائەۋانە گىگىكىتى ۋىك ژنىك بدوۋىت؟ گەر يادداشت بىھەموۋ پەۋرىكانى ىالىستى بىت، گوۋىنى نەخەر بىۋىۋى كەمەگى «گەر ھەۋلىر و كوردى بىت» ۋائاسان نابىت، بى تايبەت سىمبولىك ژنى بىت، ۋوۋنى ژنى لىر ھەر چىك بىت خەى نىيى، بىمانا ىالىستىكى نەۋىك ئۆۋى پەۋىستى بىت، سىمەن دۋوبۇقار گوتۋىتى «ژنى بىت، خاۋالىيى، دايىك، جادۋوبازى، پەرىيى، ئاشق، ۋىل ھەرگىز خەى نىيى» ئىم خەنەۋۋى ئافرىت، پەژانى گرىمانەى پىاۋ بىسەر بىرەكى فىمىنزم، تا كاتەك پىاۋ بى ژنى بنوسەت و بدوۋىت ژنى زىاتىر لىۋ خەنامەۋۋى نەزىكتىر و دوۋرتىر لىمانەى ژنىدىبىت.

ژنى بىگۋىرى ۋىھەمى پىاۋ خەى دىۋازىنتەۋى، لىشى ھەردەم دىستەمەيى، ئۆۋى ئۆيىنى لى ۋانگەى پىاۋۋى بىيان دىكرەت، ئافرىت ۋا تەدەگات خاتۋىنى خەيىتى، نەك ئۆۋى بىرەكىيى ئۆيىن، كى ۋىھەمكى پىاۋانەيى، ئاسايتىرىن ئۆگەر بى بىرەكى جەستە، جەستە بى پىاۋ پەنتى ئۆيىنى، ئافرىت پەچەۋانەكى دىۋىت و پىاۋىش خەيى و بىيى ھەردەم خەرىكى چاكسازى لى ناساندنى ئافرىت، بى خەۋى ئافرىت!، نوسەر لى ىۋى سىۋىپەنجەم، سەرەۋى بى بابەتەكىرى پەيامى فاتى لىم كىبى، باتايبەت دىۋەستان لىھەمبەر نەرىتى مەلەيى، لىرەدا نەۋىۋانىۋى ئۆۋى ھەستە بىشەرتەۋى فاتى دىقەت:- «چە گىزەك، بىم جوانىۋى، دىگە بىرچاۋىيى ئىم شەنگ و شەخەۋى، خەۋات نەبى»

نوسر لگگیدا دت:- «فات نا قم مگر خوام لم جوانی
نماو»، بگومان لو دا فات کردت دروازی پها دان بسمای
ژن و فات بکار دنت و دووری د خاتو ل پهایم کتبدک و فات
هاوای خودی خی دکت، ب هبدستن ب جوانی ووخساری ئافرت!

سیمن دیو قوار ژن و ژن بوون بخی نام د بینت، کچی نوسری
ئم کتبد ب ب خید دا، بت ژن ئاواب، بو بچون کلاسیکانی
داویت پ ژنبوونی فات، و جا نوسر ککش پیاو. ئاخ چچی
خی تی ب ژمونی سفستانی خی لباری ژنو ددوت، ب
لکھ ککشان، ووتزای ئو سفستانی بونت قی و بندشت ب
سیمای تی لژیاو، ب ئاگا ل پویستی کانی ئم، بیچی سدان
سا ب ئستا و است بگت، هر چند ناواخان نش بت، بام
سنوری دیار گر ک متر بت ل م لاکان-و، نادیاری ئیم، ب
سدان سا هرگیز نابت ب پو و لژیک.

داخ چمکی ژن ئو یی ئان بارت، ب چیدکی «سارازین»ی بلزاک
ئثت:- «هرگیز ناتوانین و مای ئو پرسیار بدینو، نوسر
پی ناوتت م رگی خیو- ب کاراکتری ژن لو چیدک دا-، نوسین
لو و دت پدکت.»

ئو تککاو یی بچوونی فات، لگگ منی س ننتالی نوسر، ک
زرجار پکھ ددکون دیا لگ، همووان ب فات د میان د بت ب
تقیو، تن منی گ ر و ن بت، فات بی ددک و بت چک،
لو و بمان ددک و نوسر م رگی خی ن داوتت ق دری
کاراکتر کان، بکو ب ن فسی نر سالاران و، ددک و بت فات
پرو ددکا، فات یاخ، بام ل ووانگ نر سالاران و.
نوسر ق مکی هر دچت و س ر ژمونی خی، کشی
ئارگ م ننت کان زر ب وونی ل خ یا دانی ژمونی ک سی نوسر
د پ ژتت نو فزای ووداو کان، د ی و بت ب نو نر رای تی فات
بت ژن ئو یی، همو و ئو ی دمان و بت بین ئنت لژیا ی ژن
نی، <با ئو پ یوست ب ب ئافرت د ی و بت چی ب> بکو نوسر
ب پهایمکی واعیزان، و مای و عز کانی داوتت و، ب فم هممان
شتی ب پشنیاز کردوین داخ ل ژانری یادداشت نوسر د توانت
واعیزان دژی واعیز بت و ئام ژگاریمان بکت..؟

دوچار فات سر ب ه و شو دکا، سر ای ب دان پایی فیمینست
ب فات، س بارت ب ابردووی، فات ژوان نی، لو بارود خی
ب س ریداهاتوو. بووتت ب شک ل ک م لگا و د وروب ری، جادووی
همو بو ری فاتی بتا کرد و و خستی ئ با ی خ ل و شیرت،

فکری تـدا در ژنا بـتـو، خاـکی بـ دادـنت، چـشـنی گو تـاری
مـلاکان، بـ لـبـانـو و یـک دـو، هـیـج قابـیلی گو مان نا بن و فـاتـش
و یـک با سـد کـر یا خـی!

گفتوگـ کانی گـشـگیری، خود بـرامـبـر بـخـی یا بـ خـی، یا نژی و یـک
سـفـیـستـکـان بـرامـبـر بـخـوا، دـیـالـگ نیـ، چـوون هـر قـسـم کـر هـیـ،
لایـنی دـو و م کـ خودایـ، و سـامـکی نیـ، بـیـ ئـم فـم دـبـتـ
مـنـلـگ- تا کـبـژانـ.

و سـی با سـی ئـم دـیـالـگ کانی فـاتـیـ لـگـل خـک و واعـیز کـان،
نـفـسی دـیـالـگ لـم کـتـبـدا زـر کـورتـ، ئـوی پـویـستـ چـ بـت، چـ
نیـ، و بـ کـورتـبـیش بـ پـچـوانـو، دـیـالـگ کـتـایی دـت کـا تـ فـاتـ
قـسان دـکـا، کـا تـکـیش نـوسـر قـسان دـکـا دـیـالـگی فـاتـ کـتـایی دـت،
سـیـری کـتـا دـیـ» ئـژی سـیـم و چـوارـم و پـنـجـم و شـشـم و
حـفـتـم...» نا کـرت سـرجـم ئـژ کـان بنـوسـم، تـنا نـت بـ ژمارـش چـ ندین
دـیـ دـو جا چـبـگا بـوی تـکـستـکـان نـقـ بـکـین، بـ بـرچـاو و وونی
چـاو لـکـن لـو دـیـی ئـژی سـیـم فـاتـ ئـژتـ:-» بـ و خـتی گو تـنی
نـخـر دـبـن سـیـاسـت فـر بن سـیـاسـت»، دـواتـر نـوسـراو» واعـیز دـش
دـما و بازای نـما و زقی بـا»، ئـم بـدـنگ بوونـی واعـیز، جـگـ
لـ و عـزدانی فـاتـ، کـ هـمان سـیـفـتی ئـامـژگاری پـاتـ دـکـا تـو، خـا
دانان بـ ئـاوا کـتـایـک نـک هـر یـالیـستانـ نیـ، بـکـو دـوور لـ
خـسـیـتی دـیـالـگ، و وونـ کـ دـیـالـگ جـرـک لـ سازشـ، نـو و یـک
هـو و سـتـیـکی اـدیکـای، کـا تـک تـ لـ مـجـلیـس کـدایت و قـسـکـانی کـتا
دـبـت هـر ئـتـ بـیـگـو و نـیت!

فـاتـ فـرمانـگـی نـوسـر، زـربـی کـات بـدـنگ تـاو و کـو نـوسـر
مـیدانی بـ ئـاوا دـکـا، ئـژی پـنـجـم بـ دـیـ «خودایان شکانـد»-
هـرچـنـد ئـم دـیـ کـلاژی تـزی نیـچـیـ، لـو و دـا کـاتـک و عـز و
نـوسـر و فـاتـ دـکـونـ دـم تـقـ، نـوسـر ئـژتـ «فـاتـ مـیدانی
تـو، و رامت چـی؟»، کـیژ دـتـ و سـام دـوی سـدانی نـوسـر، فـاتـ
خـو نـدکاری تا قـیکـردنـ و کانی نـوسـر، ئـو و ئـاسایـ بـ نـوسـر، چـ بـ
کاراکـتـر خـیـایـکـانی بـکـات- کـا تـک تـکـستـکـی بـلای فـنـتـازیا و
یـکـلایـی کـرد تـو، با ئـو و شـبـخـینـ ئـولاو، ئـو تـکـستـ نا و نـراو
یـادداشت، کـ تیـایـدا یـادداشت بـ نـزیکـترین مانای ئـا و نـی واقعـ بـ
پـنـووسی نـوسـر- ئـگـر فـاتـ و نـوسـر هـر دـم بـراو بن، ئـو
کـشـیـی نـوسـینی ئـتـ بـایـگـرافـیا دـنـتـ پـشـ، نـوسـر هـمـیـشـ
سـرکـوتـنـ کانی دـنـوسـتـو!

خاـکی تر ئـیزدواجـی فـاتـیـ، لـ هـمـبـر ئـق و مـستی، لـ ئـژی

بيستېم، چېنې نوسېر، فاتې لې بازارې كېنې فرېشي دې بينېت، پرسپاري
چ كارې لېدې كا لېو شوېنې، فاتې وېنېامي دې داتېوې» هاتووم عېقې
بفرېشم، مېدهېشي پې بكمېوې»، كېچې لې كې تا دې كېنې نېژې سې و
چوارېم، فاتې دېتې:-

«خوایې ئېقېمان بدېیتې، پېوې بېنېوې بچېن». ئېو بېنې و بېردېيې
ئېقې نېنگې وا شېكار بكرې، ماندوويې فاتېيې، لې هېمېر كېمېنگې،
وېلې ئېمې بې پېچېوانې دېبېنېن، كاتېك قسې كېتايې فاتې-
ئېبېتې قسې فاتې زادې ئېقېيېتې- هېردېم كېمېنگې بې چېك دابدا،
كېوايې بې ئېوې ووداوېكي ماندووكېر يا تاقېتېوكېن يېقې فاتې
گرتېي، لې هېكېا ناشېت فاتې ئېقېيې بفرېشېت، نوسېر نېنگې لې
تېماری ئېو نېژې گومانې بې ئېقې هېبېت و دوای تړېي دې كېوتېتې،
ئېو ئاسايې كاتېك سېفېك لېم وېوېوې دېدوېت، وېلې لېژيكي
نابېت، بېوېت دې بكا تې سېمېوې ياخيېوون دژ بېنېريتي دېگما
خېلېكيانې، چوون سېز هېردېم خېلگېري و فيودالې بې سيستېماتېك
كردووې، جا كاتېك بېوېت تېنیا سېز بكا بې مېتېنېز و ئېقېيش
دېوا!

نېفېسي گوتار

فاتې خاسېتې گوتاري واعيزېي تېدا زانېترې، لېو زمانې ئېدېيې
نوسېر ويستويېتې بېچېمېنېتېوې بې هونېري گېنېانېوې، لېو زمان
ناوچېيې دېتېگې، زمانې ئېدېيې ناكېكې لې زمانې گشت، خېك بېكاري
دېنېن، ئاخې تېنې بې ئېدېيې بوونې زمان كافيې تاوېكوو وېك
پېكارېك ئېستېي ژانرېك لې سنوري ئېدېبدا بھېلېتېوې؟ گېر
بابېتيانې دېركېوېت، تېنیا پېكارېك بېس نېيې بې شوناسې يادداشت،
يادداشت نېنې دنيايېكي نوې نېي، بېكېكوو وېكوو ئاوېنېيېك گېتې
نوسېر، يا ئېويدي لې ديدې نوسېر پېخش دېكا دېبېتې نمونېي
ووخساري ژيان بېو فېمېي كې هېيې، واتا ئېوې ديار و
ياليستانېيې، دېشېت نهېنې نووسېنې يادداشت، ئارېزووي خېك بېت
بې خوېندنېوې پېراوېزي ئېوانيدې، لېو سېنگېيېوې يادداشتې كېسېك
جېگېي بايېخې، چاوي لېسېر بېت، تيايدا دانېر نايېت نوسينېكي ووشك
و تامې گوتار بھا بې بېرگې وېستگېكاني ژيانې، وېلې هېوېدېدا
هونېريانې بدوېت و دووري بھا تېوې لې نوسينې دېقا و دېق، گېر
هونېريانېش بنوسرېت ناكرېت يادداشت فېنتاسې بېت، بې حكومي ئېوېي
نوسېر بې هېژمونېي يا نوستالجيای اېبردووي وېستگېي ژيانې يادداشت
دېكات. نوسېر بېادېي گرنگې خودې نوسينېكې، خوېنېري لاگرنگې، بېر
لېوې خوېنېر نوسېر بخوېنېتېوې، نوسېر خوېنېري خوېنېتېوې.

گوتار مـیدانی توژینـوو یـ، دـشـت هـموو تـکـستـک گوتارـکی لـ خـیدا هـگرتـبـت، بـتایبـت بـ ئـو پـیوـندی لـنـوان زمان و هـزر هـیـ، بـ دـربـی کاراکتـرک کـ شوناسـکی ئـدـبی هـیـ، کـم تا زـر هـست بـ نـفـسی گوتار دـکـین، تـکـست بـ ئـوی بـت بـ گوتار کـمترین وـنـ وـسف دـکـات، وـلـ گوتاری گـرانـوو، کـمترین دـ بـ پیـ پـویست خـی بـ دادـنـرـت، حـتمـن جوا یـزیان ئـژـیـ، ناشـت گـانـوو گوتارـکی پـتی بـت و گوتاریش گـانـوو یـکی پـتی بـت.

نووسـر لـیـکـم ئـژـوو دـست دـکا بـ گوتار دان چ بـخـی یا نژی بـ نوـنـرایـتی فاتـ و لـم ئـژانـشدا هـمان نـفـس بـدیدـکـرت، ئـژی دووـم و جوارـم و حـقد هـم و بیست و یـکـم و سیو پـنجـم و سی و حـفـتم، سیونـ و چـل و چلو یـک و چلودوو و چلوسـ و چـل و پـنـجاو جوارـم...، تـنانـت بـک جار دـست و قـچی دـخـاتـ نـو توژینـوو، بـ هـنـانی نمونـی ژمارـی لاپـیـی کتـبـکان و ناویشـان و نوـسـر کـانـیان، تـنانـت لـکـدانـوی نوـسـر خـی بـ دـقـکان، ئـوو ئـمان نیـ، ئـوی ناوـنـراو یادداشتـ، یادداشتی ژیاننامـیش نیـ! ئـم کتـبـ لـ هـندک جـگـدا، یادداشتـ مانـ، لـ هـندک جـگـدا نوـسـینـکی سادـی بایـگرافیـ ئـژانـیـ، جـگـ لـخاسیـتی ووتار، لـهـندـ جـگـیدیدا نـفـسی گـانـوو یـ چیـکی هـیـ- تـنـ یـک ئـژـ چوون هـموو باسـکان بـ نـفـسی گـانـوو لـ هـمان ئـژدا زـمـن و ووـداو، کـتایبان دـت.

وـکوو یا پـراغ هـموو کـرستـیـکی کردوو بـ بـشـک لـ چـشتـکـ، زمانـکی سادـی ناوچـی کردـتـ سـرشار و فرـشتیـوو بـ ئـدـب، چـشـنی نـفـسی بازائـگری، مامـیـ کردوو لـگـگـ خوـنـر دا.

سـرچاـوـکان

* تیـری ئـدـب، تـری ئیگـتن، وـ عـتا قـرـدـاغی، ناوـندی ئـندـشـ، چاپی یـکـم ۲۰۱۶

* فاتـ ئـوارانـم بنوسـوو کـیژـی مرـ دـست، چـلی فایـق، ناوـندی شـنـبیری ئـندـشـ، ۲۰۱۸ چاپی یـکـم

* هـونـری ژیاننامـ، سـنگـر زراری، ناوـندی تـفسیر، چاپی یـکـم ۲۰۱۹

* ئـدـبیات و تـنیـی، کـمـمـوتار، وـ ساما ئـحمـدی، ناوـندی موکریان، چاپی، یـکـم ۲۰۱۴

* ئالان بـگـ، ۲۰۰۸، ئالان بـگـ و کـسانی تر، ۲۰۰۸، مان و واقع، و: سـحـاح عومـر، دـزگای سـردـم، سلـمانـی.

- سامی هادی، پشک کی ب یادداشتی دارستانی وون بووی
 افائل ئلبرتی، و رگانی بورهان عتار ل ب اوکردن ووی
 ناو ندی غزلنوس.
- جنگ هیچ ووخسار کی ژنانی نی، سف تلانا ئلیکسیفیج، و
 هیوا قادر، دزگای سردد م.